

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

w roku szkolnym 2023/2024

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz formułowania oceny.

Ocenę ustala się według kryteriów: poznawczego, kształcącego, i wychowawczego.

W wartościowniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres z oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na wynikające braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).
4. Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

Metody kontroli i ocen:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena pracy przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania ze swoją wiarą.

Ocenianie ma na celu:

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- b) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- c) pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- d) systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki: zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne, lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów oraz zainteresowanych rodziców. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, ucieczki z lekcji itp.
2. Odpowiedzi ustne z trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
5. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
6. Zeszyt sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela. Jeden raz w semestrze dokonuje się kompleksowa ocena zeszytu.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.
8. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
9. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
10. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
11. Uczeń ma prawo do zgłaszania dwóch nieprzygotowań w semestrze.
12. Inne formy wskazujące na możliwość oceniania.

Trzy „plusy” równoznaczne są z oceną celującą, trzy „minusy” z oceną niedostateczną.

Kryteria oceniania pisemnych prac kontrolnych:

<u>Ilość punktów</u>	<u>Stopień</u>
95% - 100%	celujący (6)
90% - 94%	bardzo dobry (5)
75 % - 89%	dobry (4)
50% - 74%	dostateczny (3)
30 % – 49 %	dopuszczający (2)
0% - 29%	niedostateczny (1)

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej dwie oceny częściowe.

Poprawianie:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcowej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej. Jeżeli uczeń chce uzyskać ocenę wyższą od proponowanej przez nauczyciela na I semestrze lub roku szkolnego musi napisać sprawdzian z całości materiału realizowanego, odpowiednio, w I semestrze lub całego roku szkolnego. Informuje o tym nauczyciela na piśmie w ciągu 3 dni od poinformowania go o przewidywanej ocenie. Sprawdzian ten ma formę pisemną, trwa od 45 do 90 min. Odbywa się w terminie ustalonym przez nauczyciela, ale nie później niż tydzień przed terminem wystawienia ocen semestralnych lub rocznych.

Klasyfikacja:

Uczeń może być nieklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

Ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen częściowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów o ile prezentacja ich przyjmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym.

Oceny częściowe, semestralne i końcowo roczne według skali:

- celujący (6),
- bardzo dobry (5),
- dobry (4),
- dostateczny (3),
- dopuszczający (3),
- niedostateczny (1),

Przy zapisywaniu ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażąco brak wiedzy programowych.
- Nie potrafi logicznie powiązać podanych wiadomości.
- Prezentuje zupełny brak zrozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy.
- Podczas prezentowania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcje religii.
- Inne uwarunkowania indywidualne, postawy i braki obserwowane u ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

Ocena DOPUSZCZAJĄCA

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazujące niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
- Prowadzi zeszyt.
- Ma problemy ze znajomością pacierza.
- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

Ocena DOSTATECZNA

Katechizowany:

- Opanował łatwe całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się podstawowymi wiadomościami, które łączy w logiczne związki.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.

- Przy pomocy nauczyciela potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych i teoretycznych.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Prezentuje słabą kondensację wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek i prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu.
- Stara się uczestniczyć w życiu parafii.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dostateczną.

Ocena DOBRA

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
- Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt, i inne) i korzysta z nich.
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.
- Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dobrą.

Ocena BARDZO DOBRA

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Wykazuje dobrą znajomość pacierza.

- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.
- Inne indywidualne osiągnięcia ucznia kwalifikujące do oceny bardzo dobrej.

Ocena CELUJĄCA

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
- Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w logiczne związki.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Twórczo uczestniczy w życiu parafii, np. należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach itp.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
- Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.
- Inne indywidualne osiągnięcia ucznia kwalifikujące do oceny celującej.

Nauczanie zdalne

Podczas oceniania pracy zdalnej uczniów uwzględnia się ich możliwości psychofizyczne oraz dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu. Nauczyciel umożliwia uczniowi wykonywanie zadań w sposób alternatywny, jeśli uczeń ma ograniczony dostęp do Internetu lub sprzętu komputerowego oraz ze względu na jego ograniczone możliwości psychofizyczne. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny pozostają zgodne z zapisami w Szkolnych Zasadach Oceniania oraz Przedmiotowym Systemie Oceniania z Religii.

.....

mgr Oxana Povshednaya